

DIGITALISERINGSSTYRELSEN

FØR DU TESTER TILGÆNGELIGHED PÅ HJEMMESIDER – VEJLEDNING

Vejledning til tilgængelighedstest

Før du tester tilgængelighed på hjemmesider

Det er ofte nødvendigt, at teste tilgængeligheden af den eller de hjemmesider, du er ansvarlig for, både i den løbende drift og ved godkendelse af leverancer fra leverandører, f.eks. implementering af nye funktioner eller helt nye CMS'er.

Dette dokument er en introduktion til vejledningen til at teste hjemmesider. Vi fortæller her, hvornår du bør eller kan teste, og hvilke overvejelser du med fordel kan gøre dig, inden du tester. Endelig angives det, hvilke værktøjer der benyttes i vejledningen, og hvor de kan hentes.

■ INDKØB OG NYUDVIKLING

Man kan med fordel betragte udviklingen af en ny hjemmeside eller funktionalitet som en løbende proces, hvor tilgængelighedskrav, ligesom mange andre krav, indgår og evalueres i alle faser af udviklingsprocessen. Konkret er der en række milepæle, hvor der kan og bør testes i forhold til indkøb og udvikling af ny hjemmeside eller funktionalitet.

Det kan virke overvældende med alle disse faser, men tilgængelighed adskiller sig på dette område ikke fra alle mulige andre krav. F.eks. testes funktionalitet og sikkerhed også løbende – det vigtige er at sam-tænke tilgængeligheden med de øvrige tests.

Tabel 1. Faser	
Valg af leverandør	Bed leverandøren om en referenceliste over tilgængelige hjemmesider baseret på det pågældende system, og undersøg, om de er tilgængelige. Kontakt eventuelt ejeren af de pågældende hjemmesider for at høre deres erfaringer. I kan eventuelt bede leverandøren om at beskrive, hvilken løsning der vil blive brugt i forhold til de enkelte krav. På den måde kan I også få en fornemmelse af, i hvor høj grad leverandøren har forståelse for og/eller erfaring med at levere tilgængelige løsninger. Det bliver på den baggrund lettere at vælge mellem forskellige leverandører.
Designudkast	Her tjekkes for brug af farver, kontrast o.l. visuelle elementer.
Prototype	Når den eller de første prototyper (skabeloner) er udarbejdet, testes disse. Vi giver senere anvisninger på, hvordan HTML-prototyper testes.
Aflevering	Denne test vil ofte foregå sammen med driftsprøvning eller overleveringstest og bør samle op på tidligere identificerede problemer samt indeholde en fornyet test af inddateringsdel og alle funktioner/sideskabeloner.

Alt efter størrelsen og kompleksiteten af projektet kan du tilpasse antallet af milepæle. **En vigtig erfaring er dog, at jo tidligere i processen det sker, jo billigere er det at rette og tilpasse.**

■ INDDRAGELSE AF EKSTERN TILGÆNGELIGHEDSEKSPERT

Er der tale om leverance af en større og/eller kompliceret løsning, kan I med fordel entrere med en ekstern, uvildig tilgængelighedsekspert. Brugen af en sådan kan også være skrevet ind i kontrakten med løsningsleverandøren.

■ FØR DU TESTER

Manuelle værktøjer

Følgende værktøjer (browser-plugins), gør HTML-koden nemmere at overskue i en test-sammenhæng, ved at hive forskellige ting frem fra den på siden, du ser på, så du er (næsten) fri for at se i selve HTML-koden.

- **WebDeveloper** til FireFox eller Chrome (<http://chrispederick.com/work/web-developer/>), eller
- **Web Accessibility Toolbar (WAT)** til Internet Explorer (<http://www.paciellogroup.com/blog/2012/04/web-accessibility-toolbar-2012/>).

For begge værktøjer gælder det, at ønsker du at få hjemmesiden til at se "normal" ud igen i din browser efter at have brugt et værktøj, skal du blot opdatere siden, typisk med knappen F5. Ingen af værktøjerne ændrer noget i selve koden på din hjemmeside, kun visningen i din browser.

Der findes værktøjer, der kan teste tilgængeligheden på hele sites automatisk – dog ikke for samtlige tilgængelighedskrav, da nogle altid vil kræve en menneskelig vurdering. Disse værktøjer kan benyttes til at finde steder at slå ned på manuelt. Når du bruger et automatisk værktøj, skal du efterfølgende tjekke de steder, hvor værktøjet angiver en fejl, og der hvor det angiver en advarsel.

■ HVAD SKAL TESTES?

Her er der forskel på, om testen foregår som led i en komplet test, f.eks. ved overtagelse af nyt system eller periodisk check-up, eller om det er som led i kvalitetssikring af almindeligt indhold, som løbende lægges på siden (artikler, nyheder, osv.).

Skal en hel hjemmeside testes, tester man sjældent alle sider i detaljer. I stedet udvælger man nogle enkeltsider med særlige karakteristika. Det betyder, at følgende testes:

- Forside
- Alle "skabeloner", dvs. forskellige indholdstyper på sitet. Det kan være artikler, søgeresultater, nyheder (hvis de adskiller sig fra artikler), "sektionsforside" (sider, der giver adgang til underliggende artikler) m.m.
- Alle særlige funktionaliteter eller indholdstyper. Det kan være sider med video, formularer (også søg, tilmelding til nyhedsbreve o.l.), decideret selvbetjening, login, spil, wikis, blogs og andre sociale medier.

Er ovenstående testet, vil man som regel have fået et ret godt indtryk af hjemmesidens grundlæggende strukturelle tilgængelighed, men ikke af niveauet for tilgængeligheden af alt konkret indhold, f.eks. billeder og struktur i enkelte artikler.

Er formålet at tjekke kvaliteten af nyt indhold, kan man vælge f.eks. dagligt eller ugentligt at gennemgå alle nye artikler for primært de kriterier, der ligger under kategorierne "Struktur" og "Lyd & billede", hvorimod de kriterier, der ligger under "Tastatur" og "Konsistens", sjældent berøres af en nyligt publiceret artikel.

I den daglige drift med mange redaktører og meget nyt indhold kan automatiske værktøjer være en letelse at bruge. Du vil efterhånden lære at tyde, hvis værktøjet giver falske fejl, og hvordan det i det hele taget fungerer.

